

Reguleringsimpactanalyse voor

Steun voor ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden met het oog op de internationalisering van de Vlaamse economie.

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	<Vul hier de gewenste informatie in>
bevoegde minister(s) van de regelgeving	De heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse regering en bevoegd voor Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed
RIA en JoKER	RIA
link naar de regelgevingsagenda	<Vul hier de gewenste informatie in>

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	Yves.roekens@fitagency.be
organisatie	Vlaamse Overheid
beleidsdomein	Internationaal Vlaanderen
entiteit	Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT)

2 Titel en fase

Deze RIA werd opgemaakt ter voorbereiding van de goedkeuringsfase naar aanleiding van de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering.

3 Samenvatting

De missie van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (in het Engels Flanders Investment & Trade, afgekort FIT) bestaat erin om, middels zijn binnen- en buitenlands netwerk, het internationaal ondernemen op een duurzame wijze te bevorderen door het aanbieden van diensten aan alle ondernemingen in Vlaanderen teneinde deze bij alle facetten van het internationaal ondernemen te begeleiden, te ondersteunen en te stimuleren. Het aanbieden van financiële steun vormt hiervan een belangrijk onderdeel.

In uitvoering van het nieuwe Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 heeft FIT het volledige financieel instrumentarium grondig geëvalueerd met het oog op de ontwikkeling van een toekomstvisie.

Het eerste deel van de toekomstvisie op de subsidies werd onlangs reeds door FIT geïmplementeerd. Op 11 maart 2016 keurde de Vlaamse Regering het besluit goed tot vaststelling van de voorwaarden en de regels voor de toekenning van subsidies voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen.

Dit nieuwe subsidiebesluit is vooral gericht op Vlaamse bedrijven.

Behoudens de in Vlaanderen gevestigde ondernemingen zijn er nog een aantal andere actoren die een belangrijke rol spelen bij de verdere internationalisering van de Vlaamse economie. Het gaat dan meer specifiek over de ondernemersorganisaties, de (gemengde) kamers van koophandel in België en in het buitenland en de samenwerkingsverbanden/clusters.

Het bijgevoegde ontwerp van besluit slaat uitsluitend op deze laatste doelgroep en vormt het sluitstuk van de optimalisatie oefening van het financieel instrumentarium van FIT.

4 Probleembeschrijving

In 1991 werd Buitenlandse handel een regionale bevoegdheid. Vlaanderen is dus bevoegd voor het verlenen van financiële steun aan **Vlaamse ondernemingen die initiatieven ontwikkelen om hun producten en diensten in het buitenland te commercialiseren.**

Voor deze doelgroep werd onlangs een nieuw subsidiebesluit goedgekeurd door de Vlaamse Regering, met name op 11 maart 2016. Dit werd reeds geïmplementeerd.

FIT kende tot 31/12/2015 ook subsidies toe aan **bedrijfsgroeperingen, gemengde kamers van koophandel in België en in het buitenland, en business clubs voor projecten met betrekking tot de bevordering van de export of het aantrekken van investeringen.**

Dit type van subsidiëring was opgedeeld in twee verschillende onderdelen: de "Vlaamse Call" en de "Cofinanciering".

"Vlaamse Call"

Jaarlijks werd er een oproep gelanceerd voor projecten i.v.m. internationaal ondernemen of het aantrekken van buitenlandse investeringen. Het moest om projecten gaan die zowel qua aanpak als qua inhoud innovatief waren en die duurzaam/ethisch ondernemen stimuleerden. Zowel bedrijfsgroeperingen in Vlaanderen, (gemengde) kamers van koophandel (in binnen- en buitenland) en business clubs konden projecten indienen.

"Cofinanciering"

In de "cofinanciering" (ook wel "cofin") werden projecten van (gemengde) kamers van koophandel en heel uitzonderlijk business clubs gesubsidieerd in samenspraak met het Vlaams Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de federale overheid.

In het Cofin-systeem waren er twee types van subsidies, met name de werkingssubsidie en de projectsubsidie. De federale overheid financierde de werkingssubsidie (50%); de drie gewesten namen samen de projectsubsidie (eveneens 50%) voor hun rekening. Tussen de gewesten onderling werd deze 50% verdeeld volgens een sleutel (gebaseerd op hun aandeel in de totale export van België) die in het verleden werd afgesproken (62,2% voor het Vlaamse Gewest, 28,7% voor het Waalse Gewest en 9,1% voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest).

Overeenkomstig het besluit verliep de tegemoetkomingsprocedure voor deze doelgroep via een open oproep (call-systeem), die in de aanvangsjaren twee keer per jaar werd gelanceerd, maar sedert het jaar 2010 beperkt werd tot één oproep. Aan die laatste beslissing lagen budgettaire redenen ten grondslag.

De beslissing tot subsidiëring werd genomen door de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlandse beleid, op basis van een gemotiveerd advies verstrekt door een evaluatiecommissie.

In de periode 2009 tot en met 2014 maakten 56 bedrijfsgroeperingen en 16 (gemengde) kamers van koophandel/businessclubs gebruik van het financieel instrument 'Vlaamse Call'. Van het financieel instrument 'Cofinanciering' maakten 59 (gemengde) kamers van koophandel/businessclubs gebruik.

Zowel de "Vlaamse Call" als de "Cofinanciering" werden door FIT en de Vlaamse Regering stopgezet met ingang van 01/01/2016.

In uitvoering van het Vlaams regeerakkoord heeft FIT de verschillende subsidie-instrumenten geanalyseerd en een toekomstvisie over subsidiëring en financiering ter bevordering van het internationaal ondernemen ontwikkeld.

Evaluatie van het subsidiesysteem voor ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden/clusters: Vlaamse Call en Cofinanciering.

Bij de evaluatie van dit subsidiemechanisme, zowel de "Vlaamse Call" als de "Cofinanciering" kwamen de volgende aspecten tot uiting:

- De ervaring leert dat de bedrijfsgroeperingen, (gemengde) kamers van koophandel en business clubs vaak dezelfde activiteiten ter subsidiëring indienen als de ondernemingen. Natuurlijk zijn er ook specifieke initiatieven die eigen zijn aan de doelgroep, zoals een "Belgian Day" of de organisatie van een "culinaire week", maar dat geldt ook voor de bedrijven;
- Verschillende bedrijfsgroeperingen zijn tevens strategische partners, waarmee FIT een samenwerkingsakkoord/convenant heeft afgesloten;

- Er is een groot verschil tussen de verschillende instrumentaria op het vlak van de aanvraagprocedure. Ondernemingen kunnen doorlopend een subsidieaanvraag indienen, via een door FIT ontwikkelde subsidie-applicatie die het hele proces digitaal ondersteunt. Bedrijfsgroeperingen, (gemengde) kamers van koophandel en business clubs zijn daarentegen aangewezen op een open oproep. Ook verloopt het proces slechts gedeeltelijk digitaal. De werkwijze via de open oproep heeft als voordeel dat FIT de verwerking van de steunaanvragen kan concentreren, maar heeft voor de indieners ook als nadeel dat ze maar tijdens een beperkte periode een dossier kunnen indienen. De reguliere aanvragers leerden hierop te anticiperen, maar nieuwkomers zagen zich geregeld genoodzaakt hun project uit te stellen tot de lancering van een nieuwe oproep. Het systeem bood onvoldoende flexibiliteit, transparantie en continuïteit:
- Het beslissingsproces voor ondernemingen enerzijds, en bedrijfsgroeperingen, (gemengde) kamers van koophandel en business clubs anderzijds was tot nu toe verschillend. Voor de activiteiten van ondernemingen ligt de beslissingsbevoegdheid bij de gedelegeerd bestuurder van FIT; voor de projecten in het kader van de Vlaamse Call/Cofinanciering wordt de beslissing genomen door de bevoegde Vlaamse minister (in het geval van de Cofinanciering ook door de bevoegde ministers van de andere gewesten), op advies van een evaluatiecommissie. De Cofinanciering vergt bovendien onderhandelingen met de andere gewesten;
- Het uitbetalingsproces is verschillend. Voor bedrijfsgroeperingen, (gemengde) kamers van koophandel en business clubs wordt na de vastlegging een voorschot uitbetaald. Na afloop van het project volgt dan de eindafrekening, wat vragen oproept over de administratieve last. De administratieve lasten lopen in sommige gevallen hoog op voor zowel de aanvrager als FIT. De goedkeuringsprocedure evenals de eindafrekening kunnen erg arbeidsintensief zijn;
- Het werken met een oproepsysteem heeft soms als nadeel dat het voor de bedrijfsgroeperingen, (gemengde) kamers van koophandel en business clubs moeilijker wordt om een lange-termijnstrategie op het internationaal ondernemen uit te werken. Dit wordt nog versterkt doordat de voorbije jaren om budgettaire redenen heel zelden projecten, die langer dan 1 jaar duurden, werden goedgekeurd.

- Resultaten van klantenbevragingen

De klantentevredenheidsenquête en de klantenpanels brachten eveneens enkele verbeterpunten in kaart. Enkele van de meest genoteerde suggesties waren het verkorten van de doorlooptijd van een subsidiedossier, de uitdrukkelijke wens naar tussentijdse feedback, een verdere beperking van de administratieve lasten en een verhoging van de transparantie.

Ook de audit van het Rekenhof leverde enkele conclusies, verbeterpunten en suggesties op, die meegenomen werden in de evaluatie-oefening van de subsidies die op dat ogenblik reeds aan de gang was. Vooral aan de opmerking dat de bestaande subsidiestelsels beter konden afgestemd worden met de beleidsaccenten en de strategische en operationele doelstellingen van FIT werd ruime aandacht besteedt. Andere opmerkingen waren de te lange doorlooptijd en de optimalisering van de elektronische verwerking van de dossiers.

In het Vlaams regeerakkoord staat dat er een gerichte internationaliseringsstrategie zal uitgewerkt worden voor de Vlaamse economie, met FIT als centrale actor daarin. In de beleidsdoelstellingen werd dit vertaald als “het uitwerken van een meerjarige internationaliseringsstrategie, in overleg met de Vlaamse overheids- en middenveldpartners”. FIT kan dit niet alleen. Om zijn rol als centrale actor met succes te kunnen uitvoeren en monitoren heeft FIT nood aan een aantal strategische partners in binnen- en buitenland. Dat impliceert dat FIT specifiek voor deze doelgroepen een nieuw en aangepast financieringssysteem dient uit te werken.

5 Beleidsdoelstelling

Het **doel** van dit ontwerp van besluit is om het financiële instrumentarium beter af te stemmen op de doelstellingen uit het Vlaamse regeerakkoord en de beleidsnota, ten voordele van de verdere internationalisering van de Vlaamse economie.

Het Vlaams regeerakkoord stelt dat enerzijds het financieringsinstrumentarium zal vereenvoudigd worden, en anderzijds dat er een gerichte internationaliseringsstrategie zal uitgewerkt worden voor de Vlaamse economie, met FIT als centrale actor daarin.

De beleidsnota vermeldt: “Eén strategie hanteren voor internationalisering van de Vlaamse economie”, wat wordt vertaald in “Het uitwerken van een meerjarige internationaliseringsstrategie, in overleg met de Vlaamse overheids- en middenveldpartners”.

6 Opties

→ **Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand**

Beschrijving en evaluatie van de huidige toestand (nuloptie)

Op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 februari 2006 tot vaststelling van de voorwaarden en regels inzake de toekenning van subsidies voor projecten ter bevordering van de uitvoer door bedrijfsgroeperingen en gemengde kamers, kende FIT financiële steun toe aan bedrijfsgroeperingen, gemengde kamers van koophandels en business clubs.

Dit financiële instrumentarium omvatte de toekenning van subsidies voor een samenhangend geheel van activiteiten (projecten) die bedrijfsgroeperingen, business clubs of gemengde kamers van koophandel, ten behoeve van hun leden en het Vlaamse bedrijfsleven, organiseren ter bevordering van het internationaal ondernemen (zowel de promoties van de Vlaamse export en internationalisering als het aantrekken van buitenlandse investeringen naar Vlaanderen). Dit type van subsidiëring is opgedeeld in twee onderdelen: de “Vlaamse Call” en de “Cofinanciering”. Detailinformatie over de beide systemen werd reeds uitvoerig beschreven in het hoofdstuk ‘probleembeschrijving’. Deze steunvormen werden dus effectief stopgezet per 31/12/2015.

In afwachting van een nieuw financieringsmechanisme kunnen de beoogde doelgroepen wel terecht in het hervormde subsidiesysteem voor de Vlaamse ondernemingen, dat goedgekeurd werd door de Vlaamse regering op 11 maart 2016, en door FIT geïmplementeerd werd vanaf 1 mei 2016.

Dat subsidiesysteem verstrekt steun voor projectgebonden initiatieven, zoals prospectiereizen of de deelname aan internationale beurzen of gelijkwaardige niche-evenementen in het buitenland, maar is dus toegespitst op Vlaamse bedrijven en biedt geen perspectief om meetbare doelstellingen te onderhandelen met de middenveldorganisaties en is derhalve niet geschikt als regie-instrument. In dit systeem kunnen bovendien maximaal 4 initiatieven per kalenderjaar gesubsidieerd worden, wat rekening houdend met de beschikbare subsidiedotatie wel een werkbare oplossing biedt voor de grote groep kleinere middenveldorganisaties en gemengde kamers van koophandel, maar voor de grote middenveldpartners en belangrijke Vlaamse sectoren onvoldoende is.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie
Concrete invulling van de toekomstvisie (gekozen optie)

Om de gekozen optie in de juiste context te plaatsen volgt hierna in tabel 1 een overzicht van de betrokken subsidie-instrumenten:

Tabel 1: Kort overzicht financieel instrumentarium FIT

Instrument	Doelpubliek	Budget 2015	Goedgekeurde dossiers in 2015
Financiële stimuli	Bedrijven	6.200.000 euro	2.400
Vlaamse Call – Cofinanciering	Bedrijfsgroeperingen, gemengde kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden	1.100.000 euro	102

Het nieuwe ontwerp van besluit heeft enkel betrekking op het tweede steuninstrument, namelijk de Vlaamse call-cofinanciering (met de bedrijfsgroeperingen, gemengde kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden als doelgroep).

Om de doelstellingen uit het Vlaamse regeerakkoord rond de verdere internationalisering van de Vlaamse economie te bereiken wil FIT inzetten op een nieuw tweesporenbeleid voor het instrumentarium ten voordele van de ondernemersorganisaties (de nieuwe benaming voor “bedrijfsgroeperingen”), de (gemengde) kamers van koophandel en de samenwerkingsverbanden.

- Met een beperkt aantal partners wordt een strategisch partnerschap afgesloten, kaderend in een meerjarige internationaliseringsstrategie en gekoppeld aan een lange termijnfinanciering.;
- Ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden die niet aan de voorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor deze meerjarige structurele financiering of niet geselecteerd worden, worden opgenomen in het aangepaste besluit van de Vlaamse Regering voor ondernemingen (in voege sedert 1 mei 2016).

Bij de uitwerking van de toekomstvisie werd sterk ingezet op de volgende uitgangspunten en basisprincipes:

- Administratieve vereenvoudiging, zowel voor de strategische partners als voor de administratie van FIT:
 - Structurele financiering op langere termijn;
 - Flexibiliteit in de partnerschappen;
 - Vereenvoudiging in de afrekening (beperkte bewijsvoering);
 - Grotere flexibiliteit voor ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden die niet weerhouden worden voor de structurele partnerschappen (toetreding tot de subsidie van de 'financiële stimuli' voor Vlaamse ondernemingen in het kader van bovenvermeld BVR van 11 maart 2016).

De partnerschappen die FIT met het Vlaamse middenveld zal afsluiten zijn een belangrijk regie-instrument voor de uitvoering van deze meerjarige internationaliseringsstrategie. De bestaande samenwerkingsovereenkomsten/convenanten zullen uitgebreid worden, en gekoppeld aan concrete meetbare doelstellingen. De toekomstvisie gaat uit van een beperkt aantal partners met wie een partnerschap zal worden afgesloten in uitvoering van de internationaliseringsstrategie, en van een lange termijnfinanciering van die partners. De geobjectiveerde selectiecriteria zullen in het subsidiebesluit en/of in de open oproep duidelijk weergegeven worden. Met de geselecteerde aanvragers zullen onderhandelingen opgestart worden om de gezamenlijke en complementaire initiatieven en doelstellingen te bepalen. Deze kunnen zowel betrekking hebben op export- als op investeringsaspecten.

Tevens werd, waar mogelijk en wenselijk, rekening gehouden met de bevindingen van rapport van het Rekenhof, dat onlangs een audit uitvoerde bij FIT (zie hoger).

Eén van de belangrijkste vaststellingen uit de audit van het Rekenhof was dat de subsidiestelsels van FIT maar partieel tegemoet kwamen aan de beleidsdoelstellingen uit de beheersovereenkomst 2011-2015 en de focusstrategie van FIT.

CONCRETE UITWERKING

Met de herziening van het financieringssysteem voor de ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden behoudt FIT nog maar twee vormen van financiering:

A. Structurele Partners

- Een *structurele* financiering via partnerschappen (10 tot 15 partners) – voorwerp van dit ontwerp van besluit;

B. Voor die organisaties die niet in aanmerking komen voor structurele financiering

- Een financiering op basis van eenmalige activiteiten naar analogie van de subsidie voor ondernemingen (zie nota VR 2015 0307 DOC.0661/1) en het BVR van 11 maart 2016;
- Een financiering op maat voor een specifieke actie naar analogie van de subsidie voor ondernemingen (zie nota VR 2015 0307 DOC.0661/1) en het BVR van 11 maart 2016.

Het ontwerp van besluit voorziet in een open oproep, waarin procedures, indieningstermijnen, behandeling, uitbetaling en opvolging van de aanvragen opgenomen zijn, evenals de ontvankelijkheids-, selectie- en beoordelingscriteria.

Na de selectie van de aanvragers die in aanmerking komen voor een structurele financiering wordt een onderhandelingsronde opgestart met FIT om de gezamenlijke en complementaire initiatieven en doelstellingen te bepalen. Deze initiatieven en doelstellingen kunnen, gelet de opdracht van FIT zowel trade- als invest-gerelateerd zijn.

Met de geselecteerde strategische partners wordt een convenant/overeenkomst afgesloten waaraan een structurele financiering kan gekoppeld worden voor een periode van 3 tot 5 jaar.

De tussenkomst van FIT heeft betrekking op de personeelskosten, aangevuld met een forfaitair bedrag voor overheadkosten. Op die manier worden zowel voor de aanvragers als voor FIT de administratieve lasten fors beperkt.

→ **Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)**

Steunverlening aan ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden via volledige inbedding in het clusterbeleid van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

In de aanloopfase naar de uitwerking van de nieuwe steunregeling werd voortdurend overleg gepleegd met het nieuwe Agentschap Innoveren en Ondernemen (AIO). Dit agentschap werkt in het kader van de uitvoering van het Vlaamse clusterbeleid ook open oproepen uit voor specifieke doelgroepen.

De doelstelling van het Vlaams clusterbeleid is ondernemingen aan te zetten om effectieve partnerschappen te vormen met engagementen van elke deelnemer. Deze partnerschappen of clusters (met de ondersteuning van clusterorganisaties) hebben tot doel om onderbenut potentieel aan te wakkeren door samen te werken en de interactie onder de clusterleden te versterken.

De primaire doelgroep van het clusterbeleid zijn consortia van Vlaamse ondernemingen met groeiambities, innovatiebewust, met internationale blik en openstaand voor samenwerking met andere ondernemingen en kennisinstellingen.

Twee soorten clusters zullen via het Agentschap Innoveren en Ondernemen ondersteund worden in het clusterbeleid: speerpuntclusters en innovatieve bedrijfsnetwerken.

Speerpuntclusters zijn grootschalige en ambitieuze initiatieven met een langetermijnvisie die aansluiting vinden bij de voor Vlaanderen strategische domeinen en op internationaal vlak een toonaangevende rol spelen.

Innovatieve bedrijfsnetwerken zijn kleinschaligere initiatieven dan speerpuntclusters en hebben tot doel een dynamiek op gang te brengen binnen een groep ondernemingen en dit binnen een korter tijdsvenster zonder hierbij de lange termijn uit het oog te verliezen. Er wordt verwacht dat deze netwerken een concreet actieplan uitvoeren met een aantoonbare economische meerwaarde voor de deelnemende ondernemingen.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

De doelgroepen zijn :

- Alle ondernemersorganisaties, gemengde kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden die aan de basisvoorwaarden voldoen en die initiatieven ontwikkelen ter bevordering van het internationaal ondernemen.

Structurele financiering via partnerschappen		
	Voordelen	Nadelen
<u>Weerhouden</u> ondernemers- organisaties, gemengde kamers van koophandel en clusters/samen- werkingsverbanden (partnerschappen)	<ul style="list-style-type: none"> • Substantiële bedragen • Financiering op langere termijn (4 tot 5 jaren) • Continu overleg met accountmanager bij FIT • Vereenvoudigde afrekening • Accountmanagers FIT volgen de partnerschappen op (max 2 aanspreekpunten bij FIT) 	<ul style="list-style-type: none"> • Langere onderhandelingsprocedure • Bindend partnerschap
FIT	<ul style="list-style-type: none"> • Oproep om de 4 à 5 jaren: administratieve werklust vermindering • Accountmanagers volgen de partnerschappen op (max 2 aanspreekpunten bij FIT) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis over oproep zal beperkt zijn na de eerste oproep • Administratieve druk bij elke nieuwe oproep.

Adhoc financiering (via systeem voor de ondernemingen)		
	Voordelen	Nadelen
<u>Niet weerhouden</u> ondernemers- organisaties, gemengde kamers van koophandel en	<ul style="list-style-type: none"> • Adhoc aanvragen mogelijk – beter inspelen op opportuniteiten • Electronische aanvragen (online raadpleging van openstaande dossiers) • Welomschreven subsidietypes 	<ul style="list-style-type: none"> • Beperkt aantal subsidies (max 4/jaar) • Beperkte financiële tussenkomst (in vergelijking tot structurele financiering)

clusters/samenwerkingsverbanden (Adhoc)		
FIT	<ul style="list-style-type: none"> • Online aanvragen • Beter zicht op de noden van de aanvragers • Een betere beheersing van het beschikbare budget • Snellere behandeling van dossiers 	<ul style="list-style-type: none"> • In het overgangsjaar een toevloed van een nieuw soort aanvragers (ondernemers-organisaties, gemengde kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden)

Algemene conclusies van de effecten-analyse:

- Van zodra het nieuwe systeem up and running is winnen zowel FIT als de aanvragers op het vlak van administratieve lastenverlaging;
- Puur financieel gesproken zullen vooral de aanvragers die uiteindelijk geselecteerd worden voor structurele financiering baat hebben bij deze hervorming. De andere aanvragers kunnen terugvallen op het reeds hervormde steunmechanisme voor Vlaamse ondernemingen, waarin de subsidiebedragen weliswaar doorgaans lager zijn.

Nuloptie

Effectbeschrijving

Effecten voor ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden

Voordelen:

- Een groot deel van de beoogde doelgroep kan sedert 1 mei 2016 terugvallen op het hervormde subsidiestelsel voor Vlaamse ondernemingen, waarin het mogelijk is om per begunstigde maximaal 4 initiatieven per kalenderjaar financieel te steunen.
- De beslissings- en uitbetalingsprocedure is identiek voor bedrijven en ondernemersorganisaties/middenveldpartners.
- De steunaanvragen worden volledig digitaal ingediend, behandeld, beslist en uitbetaald.

Nadelen:

- De doorlooptijd van de steunaanvragen blijft te lang, vooral omwille van de grote instroom van nieuwe subsidieaanvragen van bedrijven.
- FIT kan geen rekening houden met de opmerkingen en suggesties van het Rekenhof om de subsidie-systemen beter te enten op het regeerakkoord en de beleidsnota, meer specifiek wat de strategische keuzes betreft.
- Grotere ondernemersorganisaties, clusters/samenwerkingsverbanden en gemengde kamers van koophandel komen onvoldoende aan hun trekken in dit mechanisme. De voornaamste

reden hiervoor is dat er in het hervormde systeem voor Vlaamse ondernemingen maximaal vier initiatieven per kalenderjaar kunnen gesteund worden. Voor de grotere middenveldorganisaties is dit ruim onvoldoende.

- FIT kan zijn opdracht om als centrale actor te fungeren in de uitwerking en uitvoering van een gerichte internationaliseringsstrategie voor de Vlaamse economie veel moeilijker tot stand brengen (de regelgeving voor Vlaamse bedrijven is niet geschikt als regie-instrument).

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

Effecten voor ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden

Voordelen:

- De gedetecteerde minpunten uit de vorige regelgeving worden quasi allemaal weggewerkt (zie punt 4 – Probleembeschrijving, 'Evaluatie van het subsidiesysteem voor ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden: Vlaamse Call en Cofinanciering).
- De administratieve lasten worden drastisch beperkt, en dit zowel voor de aanvragers als voor FIT.
- Er wordt rekening gehouden met de opmerkingen van het Rekenhof met betrekking tot de afstemming van de subsidies op de strategische en operationele doelstellingen van de organisatie en de beleidsnota.
- Voor de ondernemersorganisaties, gemengde kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden die niet onder de structurele financiering vallen wordt er een flexibel alternatief aangeboden (weliswaar met lagere steunbedragen).

Nadelen:

- Het enige fundamentele nadeel van de gekozen optie is de vrees dat er onvoldoende financieringsbudget zal beschikbaar zijn. Hierdoor zullen er mogelijk minder strategische partners dan verwacht in aanmerking kunnen komen voor structurele lange termijn-financiering of zullen er minder concrete en meetbare doelstellingen kunnen onderhandeld worden. FIT is zich ten volle bewust van dit probleem en bekijkt nog verschillende pistes om extra budget te kunnen vrijmaken.
- In de opstartfase is dit voor diverse geledingen binnen FIT een zeer arbeidsintensieve optie. Van zodra de overeenkomsten/convenanten met de strategische partners afgesloten zijn is de administratieve lastenverlaging echter gigantisch in vergelijking met de nuloptie.

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Effectbeschrijving

Effecten voor ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en clusters/samenwerkingsverbanden

Voordelen:

- De inbedding van de FIT-financiering in het clusterbeleid en de oproepen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen zou voor de aanvragers als gevolg hebben dat ze maar één dossier/kandidatuur moeten indienen.

Nadelen:

- De budgetten van het Agentschap Innoveren en Ondernemen voor de open oproepen “Innovatieve Bedrijfsnetwerken” en “Speerpuntclusters” zijn veel hoger dan deze die FIT ter beschikking heeft, waardoor er te weinig aandacht zou gaan naar het internationaliseringsluik.
- Niet alle door FIT beoogde doelgroepen zouden kunnen intekenen op de ingebede oproepen. Dat is zeker het geval voor de (gemengde) kamers van koophandel in België en in het buitenland.
- Gelet de uiteenlopende doelstellingen en potentiële begunstigden dreigde de wetgeving zeer gecompliceerd te worden.

8 Vergelijking van de opties

Optie 1 (nuloptie) is een geschikt instrument voor de grote groep van ‘kleinere’ ondernemersorganisaties, middenveldpartners en gemengde kamers van koophandel, maar heeft als groot nadeel dat het niet kan gebruikt worden als regie-instrument voor de grote organisaties en belangrijke sectoren.

Optie 2 (gekozen optie) biedt volgens FIT het beste antwoord op de verwachtingen en doelstellingen uit het regeerakkoord en de beleidsnota, en geeft alle kansen om in overleg met een aantal strategische partners de internationaliseringsstrategie uit te voeren.

Optie 3 (inbedding) lijkt een interessante piste, maar niet alle potentiële FIT-partners zouden kunnen intekenen en omwille van het grote verschil in de beschikbare budgetten bestaat de vrees dat het internationaliseringsluik onvoldoende op de voorgrond zou kunnen treden.

FIT heeft intern de piste bekeken om de steunverlening aan ondernemersorganisaties, (gemengde) kamers van koophandel en samenwerkingsverbanden/clusters voor internationalisering in te bedden in de oproepen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen, of er een internationale extensie aan te geven, maar is daar om diverse redenen van afgestapt. Er werd wel voor geopteerd om de eigen oproep in de praktijk zoveel mogelijk af te stemmen met deze van het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

9 Uitvoering

De realisatie van de gekozen optie gebeurt via een ontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering.

De rechtsgrondslag is te vinden in het oprichtingsdecreet van Flanders Investment & Trade (Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen) van 7 mei 2004, dat recent nog op een beperkt aantal punten wordt aangepast. Voorts wordt verwezen naar de Europese Verordening inzake “De minimis”, waaronder het ontwerp van besluit ressorteert, behalve wanneer de begunstigde van de steun voldoet aan de voorwaarden uit de algemene groepsvrijstellingsverordening.

Het bijgevoegde ontwerp van Besluit wordt onderworpen aan het taalkundig en wetgevingstechnisch advies.

Van zodra het duidelijk wordt dat het hervormd financieringsmechanisme kan goedgekeurd worden zal FIT een communicatieplan opstellen voor de betrokken doelgroepen. Net zoals dit voor de ondernemingen het geval was zullen er info-momenten voorzien worden.

FIT heeft recent geïnvesteerd in een nieuwe online webapplicatie voor de ondernemingen, die ook toegankelijk is voor de middenveldorganisaties die uiteindelijk niet weerhouden zullen worden voor structurele financiering. Waarschijnlijk zal er ook een beperkte ICT-investering nodig zijn voor de opvolging van dit nieuwe type subsidiedossier.

In de lanceringsfase van de nieuwe financieringsvorm zal er behoorlijk wat administratie dienen te gebeuren, maar de administratieve lastenverlaging na de invoering ervan wordt als zeer groot ingeschat, en dit zowel voor FIT als voor de aanvragers (zie hoger).

10 Administratieve lasten

De vooropgestelde bijsturing van de regelgeving komt maximaal tegemoet aan de aanbevelingen van vereenvoudiging van het instrument, en dit zowel voor de aanvragers als voor FIT. Van zodra het voorgestelde financieringsmechanisme in voege zal zijn zal er een zeer grote vermindering van de administratieve lasten kunnen opgetekend worden.

Voor FIT :

- Alle steunaanvragen van de partners die niet voor structurele financiering in aanmerking komen kunnen volledig digitaal verwerkt worden (in dezelfde applicatie die van toepassing is voor Vlaamse ondernemingen);
- Volgens de huidige regelgeving dient FIT eenmaal per kalenderjaar een open oproep te lanceren voor de Vlaamse call (doelgroep Vlaamse ondernemersorganisaties) en eenmaal per kalenderjaar voor de Cofinanciering (doelgroep gemengde kamers van koophandel in België en in het buitenland). Indien het ontwerpbesluit wordt goedgekeurd zal er nog slechts 1 oproep gelanceerd worden om de 4 à 5 jaar, waarbij iedereen kan intekenen die aan de basisvoorwaarden voldoet;
- De tussenkomst zal in de toekomst betrekking hebben op de loonkosten, waardoor in de uitbetalingsfase quasi geen stavingstukken meer moeten gecontroleerd worden (onder de huidige subsidievorm is de controle van de bewijsstukken zeer tijdrovend omdat alle uitgaven afzonderlijk moeten nagekeken worden).

Voor de aanvragers :

- De aanvragers moeten maar eenmaal om de 4 à 5 jaar hun kandidatuur indienen (meerjarige partnerships);
- Vermits de opvolging bij FIT zal verlopen via accountmanagers blijft de rapportering en verantwoording door de geselecteerde partners heel beperkt.

11 Handhaving

De handhaving van het toekomstige besluit van de Vlaamse Regering zal georganiseerd worden door FIT. De naleving wordt gecontroleerd en opgevolgd door de dossierbeheerders en accountmanagers van Flanders Investment & Trade. Er zal middels een inhoudelijke voortgangscntrole en de rapporteringsverplichtingen van de begunstigde regelmatig verslag uitgebracht worden aan de directieraad van FIT.

Voor sommige dossiers, waarvoor FIT niet de expertise heeft om de uitgaven te controleren, kan beroep worden gedaan op private auditkantoren/bedrijfsrevisoren om de controle voor te bereiden. Hiervoor werd recent een prijsvraag opgestart.

12 Evaluatie

De bijgestuurde regelgeving zal, zowel in zijn totaliteit als per begunstigde, geregeld intern worden opgevolgd aan de hand van een aantal indicatoren. Zoals dat ook in het verleden gebeurde zal FIT de nieuwe steunregeling permanent evalueren bij de externe klanten, en dit onder meer via zijn binnen- en buitenlands netwerk (dat dagelijks in contact is met de verschillende klantengroepen) en via klantenbevragingen. Afhankelijk van de implementatiedatum van de nieuwe regelgeving zal een eerste evaluatiemoment ten vroegste eind 2017 kunnen gebeuren.

13 Consultatie

Het voorgestelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het Vlaamse Regeerakkoord 2014-2019 en aan de beleidsnota, die stellen dat de bestaande subsidiesystemen moeten geëvalueerd worden met het oog op de ontwikkeling van een toekomstvisie en een optimalisering van de middelen ten voordele van de Vlaamse economie. Daarnaast worden er ook een significante vereenvoudiging van de regelgeving en een verlaging van de administratieve lasten beoogd.

Het uitgewerkte voorstel is het resultaat van verschillende interne en externe evaluaties en besprekingen in werkgroepen. Hier kan onder meer verwezen worden naar de Flanders International Economic Summit (FIES) in het Vlaams Parlement. Met een 80-tal relevante partners en bedrijven heeft Flanders Investment & Trade de aanzet gegeven tot een gezamenlijk meerjarige internationaliseringsstrategie voor de Vlaamse economie. Hiervoor werden talrijke gesprekken gevoerd en workshops georganiseerd met bedrijven en stakeholders, waarbij ook het financieringsaspect aan bod kwam. Transparantie, samenwerking en vertrouwen tussen FIT en de middenveldorganisaties vormen de essentie van de gekozen financieringsvorm.

Het voorliggende ontwerp van besluit werd ook voorgelegd aan, en besproken op, de Raad van Bestuur van FIT. Om belangenmenging te vermijden hebben de vertegenwoordigers van de betrokken organisaties de zitting verlaten tijdens de bespreking van dit punt.

14 Contactinformatie

Voor bijkomende gegevens kan contact opgenomen worden met Yves Roekens (yves.roekens@fitagency.be) of Peter Bulckaert (peter.bulckaert@fitagency.be).

De heer Peter Bulckaert – afdelingshoofd
Flanders Investment & Trade
Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel
Tel : 02.504.88.04

De heer Yves Roekens – diensthoofd financiële stimuli
Flanders Investment & Trade
Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel
Tel : 02/504.88.20

